

BÖLÜM 47

Okul Öncesi Dönem Çocuğunda Seçici Konuşmazlık (Selektif Mutizm) Olduğunda Neler Yapılmalı?

Gözde YAZKAN AKGÜL¹

GİRİŞ

Masal, eğer evde yabancı birileri varsa kendi evindeyken bile onlarla konuşmayı reddediyordu. Sadece anne ve babası ile konuşuyordu ve onlarla yalnız kaldıkları zaman rahat duyulabilen bir ses tonu ile akıcı şekilde konuşabiliyordu. Ancak ortamda bir yabancı var ise, kesinlikle konuşmuyordu ve saklanmaya çalışıyordu. Topluma çıktıklarında ise işaret etme ve yüz hareketleri ile isteklerini ifade etmeye çalışıyordu.

Berke, ana sınıfına düzenli gidiyor ve yalnızca konuşmanın gerekli olmadığı durumlarda etkinliklere düzenli katılım gösterebiliyordu. Ancak, ana sınıfında asla konuşmuyor, arkadaş edinmiyor, karşılıklı oyun oynamak istemiyordu. Sene sonu olduğunda Berke'nin konuşmasını öğretmeni hala duymamıştı. Evde çok konuşkan ve hareketli olmasına rağmen, eğer evlerine bir misafir gelirse konuşmayı reddediyordu.

SEÇİCİ KONUŞMAZLIK TANIMI VE ÖZELLİKLERİ

Seçici konuşmazlık (SK), çocuğun, bazı ortamlarda konuşabilmesine rağmen konuşmanın beklendiği özellikle okul gibi sosyal ortamlarda ısrarcı şekilde konuşmama durumudur. Amerikan Psikiyatri Birliği Ruhsal Bozukluklarının Tanı ve Sınıflandırması Kitabı'nda anksiyete (kaygı) bozuklukları arasında değerlendiril-

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları AD., drgozdeyazkan@gmail.com, ORCID iD: 0000-0001-8245-0176

KAYNAKLAR

1. Alyanak, B. (2016). Selektif Mutizm. Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Kitabı, Ed. Akay P. A., Ercan, E.S. Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği Yayınları:9, s: 257-
2. Alyanak, B., Kılınçaslan, A., Harmancı, H. S., Demirkaya, S. K., Yurtbay, T., & Vehid, H. E. (2013). Parental adjustment, parenting attitudes and emotional and behavioral problems in children with selective mutism. *Journal of Anxiety Disorders*, 27(1), 9-15.
3. American Psychiatric Association. Diagnostic and statistical manual of mental disorders, 5th ed. Arlington: American Psychiatric Association, 2013.
4. Bulut, S. (2008). Seçici konuşmamazlık (selective mutizm): Sebepleri ve tedavi yaklaşımları. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2(17), 52-65.
5. Göktürk Ü, Coşkun M (2008) Selektif mutizm. Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi Temel Kitabı içinde, F Çuhadaroğlu ve ark. (ed) Hekimler Yayın Birliği, Ankara, s: 366-372.
6. Hua, Alexandra; Major, Nili Selective mutism, *Current Opinion in Pediatrics*: February 2016 - Volume 28 - Issue 1 - p 114-120 doi: 10.1097/MOP.0000000000000300
7. Kearney, C. A. (2010). Helping children with selective mutism and their parents: A guide for school-based professionals. Oxford University Press.
8. McHolm, A. E., Cunningham, C. E., & Vanier, M. K. (2005). Helping your child with selective mutism: Practical steps to overcome a fear of speaking. New Harbinger Publications.
9. Perçinel, İ., & Yazıcı, K. U. (2014). Okul Öncesi Dönem Selektif Mutizm Vakalarında Fluoksetin Tedavisi: İki olgu Eşliğinde Tartışma. *Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Dergisi*.
10. Tunca, R. D., & Akdemir, D. (2020). Seçici Konuşmazlık Tanısı Konan Bir Çocukta Çok Eksenli Tedavi Yaklaşımı. *Turk J Child Adolesc Ment Health*, 27(2), 120-3.
11. Yazıcı K.U. (2020) Selektif Mutizm, Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi Güncel Yaklaşımlar ve Temel Kavramlar Kitabı, Ed: Ercan E.S., Bilaç Ö., Yazıcı İ. P., Kütük M.Ö., Işık Ü., Kılıçoğlu A.G., Durak F.S., Kandemir H., Yazıcı K.U, Bolat G.Ü, Kavurma C., Kılınçaslan F. Akademisyen Yayınevi, 40. Bölüm.